

TOPSECTOR
TUINBOUW & UITGANGSMATERIALEN

Innovatie – en subsidienieuws vanuit de Topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen – oktober 2016

Nieuwsbrief¹ vanuit de Topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen over de mogelijkheden voor ondersteuning van kennis- en innovatieprojecten via internationale, nationale en regionale subsidie programma's.

Inhoudsopgave

Europa

VK compenseert EU-subsidies bij Brexit	3
Hoe ziet toekomstig Europees agrarisch onderzoek eruit?	4
Ziet u kansen voor onderzoekssamenwerking met Brazilië?	5
Switzerland expects to full association Horizon 2020 in 2017	5
The new versions of the Horizon 2020 work programmes 2016-2017 are available	6
JPI Urban Europe NEW WEBSITE ONLINE!	8
SUSFOOD2 ERA-NetCofund on its way	9
EIP-AGRI Brochure on Funding opportunities under Horizon 2020 - 2017 Calls	10
News from EIP-AGRI	10
Interreg Vlaanderen-Nederland zoekt naar nieuwe projectvoorstellen	12
Projectstimuleringsregeling INTERREG V	12
24 miljoen voor research en development in Oost-Nederland	13
Submission open for applied research on Food & Business	14
Cooperation China (NSFC-NWO-EPSRC) Joint Research Projects - Sustainable Deltas	14

Nationaal

Fonds Duurzaam Water nu open voor concept notes	16
NWO programma Gesloten kringlopen - transitie naar een circulaire economie	17
Smart Urban Regions of the Future (SURF) Pop Up	18
Topsector logistiek: Innovators gezocht: 1 miljoen beschikbaar in TKI Toeslag call	19
Nieuwe STW perspectiefronde 2016-2017 binnenkort open	20
Biotechnology and Safety	21

¹Berichtgeving is mede gebaseerd op de Subsidie- en innovatienieuwsbrief van de International helpdesk van Wageningen International.

Vier aio's aan de slag in tuinbouw	22
Complexity in Health & Nutrition	23
Financieringsinstrumenten en budget 2017 Aard- en LevensWetenschappen	24
Financieringsinstrumenten NWO-Sociale en Geesteswetenschappen 2016/2017	25
1 miljard euro extra voor onderzoek en innovatie	26
Regionaal	
Overijssel en Gelderland geven industrie een BOOST	27
TCI 2016 Global Changes: Challenges for innovation clusters Brainport Eindhoven Region 8 to 10 November 2016	28
Green Tech Week 2016 Oost Nederland 1 – 7 oktober 2016	28
Dutch Agri Food Week van 12 tot 25 oktober 2016	29

EUROPA

De Europese commissie (EC) heeft een EU-strategie 2020 geformuleerd met 3 prioriteiten (*smart growth, sustainable growth, inclusive growth*) met 5 ambitieuze doelen (werkgelegenheid, innovatie, onderwijs, sociale cohesie, energie/klimaat) en 7 *flagship initiatives*, waaronder de Innovation Union. Met Innovation Union beoogt de EU om van Europa een wereldspeler te maken op gebied van wetenschap, de wijze van samenwerking tussen publieke en private partijen revolutionair te veranderen, en knelpunten weg te nemen zodat ideeën sneller hun weg vinden naar de markt.

H2020 is het financiële instrument van de Innovation Union, een instrument voor groei en banen. Dus niet alleen meer gericht op onderzoek, maar ook koppeling aan innovatie met een focus op de maatschappelijke uitdagingen waar de EU voor staat. H2020 is hét Europese programma voor onderzoek & innovatie. Programmering vindt centraal plaats door Brussel. Binnen Europa wordt in toenemende mate (op vrijwillige basis) nationale onderzoeksprogramma's op elkaar afgestemd in gezamenlijke Joint Programming Initiatives (**JPI**) en via European Research Activities netwerken (**ERA netten**).

Daarnaast zijn er de zogenaamde Structuur- en investeringsfondsen waarbij programmering decentraal plaatsvindt door de lidstaten. Voor T&U zijn relevant: Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (**EFRO**) en Interregionale samenwerking tussen lidstaten (**INTERREG**).

VK compenseert EU-subsidies bij Brexit

Bron: Neth-ER Nieuwsbrief week 35 | 2016

De Britse regering zal de financiële gevolgen van de Brexit voor met 'Europees' geld gefinancierde projecten compenseren vanuit nationale middelen, volgens een verklaring van de Britse minister van Financiën. Deze garantie geldt onder andere voor Horizon 2020-projecten.

Horizon 2020-projecten verzekerd van financiering

Britse partners in of coördinatoren van een Horizon 2020-consortium zijn verzekerd van financiering voor de totale looptijd van het project, ook wanneer deze valt na de Brexit. De Britse overheid zal de financiering vanuit de EU overnemen, mocht deze door de Brexit in gevaar komen. Dit staat in een statement van Philip Hammond <https://www.gov.uk/government/news/chancellor-philip-hammond-guarantees-eu-funding-beyond-date-uk-leaves-the-eu>, Chancellor of the Exchequer in de regering van Theresa May. Door deze garantie zal de continuïteit van projecten beter verzekerd zijn en is er dus voldoende reden voor Britse instellingen en bedrijven om projecten in te dienen binnen de calls van Horizon 2020

De garantie, die de Britse regering biedt, omvat drie zaken:

- Alle structuur- en investeringsfondsprojecten, waarvoor is getekend voor het Autumn-statement zullen in aanmerking komen voor volledige financiering ook als de projecten doorlopen tot na de Brexit. Deze najaarsverklaring wordt vaak eind november of begin december gedaan door de Britse minister van Financiën aan het parlement om inzicht te geven in de economische verwachtingen van het VK.
- Ook specifieke ESIF-projecten die na het Autumn statement maar voor het vertrek van het VK worden getekend zouden in aanmerking kunnen komen voor deze verzekering. Echter, welke projecten dit precies zijn wil Hammond nog overleggen met de Britse belanghebbenden.
- Competitieve financiering vanuit de EU, waarbij Britse organisaties projectvoorstellen indienen rechtstreeks bij de Europese Commissie, terwijl het VK nog lid is van de EU. Horizon 2020 wordt hierbij expliciet als voorbeeld genoemd.

Tijdlĳn Brexit

Op 23 juni 2016 stemden de Britten voor een vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de EU. Theresa May, huidige premier van het VK, heeft laten weten het proces voor uittrĳding niet in 2016 te willen starten. Omdat de onderhandelingen naar verwachting twee jaar in beslag zullen nemen, betekent dit dat het VK in ieder geval tot en met 2019 lid zal blijven van de EU. Na het Autumn Statement zal er meer duidelijk komen over het proces.

Meer informatie

Persbericht Gov.UK <https://www.gov.uk/government/news/chancellor-philip-hammond-guarantees-eu-funding-beyond-date-uk-leaves-the-eu>: Chancellor Philip Hammond guarantees EU funding beyond date UK leaves the EU

Nieuwsbericht Gov.UK <https://www.gov.uk/government/news/statement-on-higher-education-and-research-following-the-eu-referendum>: Statement on higher education and research following the EU referendum

Hoe ziet toekomstig Europees agrarisch onderzoek eruit?

Bron: Neth-ER Nieuwsbrief week 31 | 2016

De Europese Commissie heeft vijf prioriteitsgebieden voor agrarisch onderzoek geïdentificeerd. Deze vormen samen met vijf cross-cutting issues de basis voor de agrarische onderzoeksstrategie in de laatste jaren van Horizon 2020.

Vijf prioriteiten voor agrarisch onderzoek

De Europese Commissie richt zich op twee gebieden, waarbinnen vijf prioriteiten zijn vastgesteld. Binnen het gebied 'Creating value from land –sustainable primary production', zal onderzoek zich moeten focussen op:

1. Prioriteit één: Resource management (notably soil, water and biodiversity);
2. Prioriteit twee: Healthier plants and animals;
3. Priority drie: Integrated ecological approaches from farm to landscape level.

Binnen het gebied: 'Enhancing rural innovation–modernising rural areas and policies', zal onderzoek zich moeten richten op:

4. Priority vier: New openings for rural growth;
5. Priority vijf: Enhancing the human and social capital in rural areas.

Vijf cross cutting issues

Daarnaast zijn er vijf cross cutting issues vastgesteld:

- Systems approaches;
- Societal engagement;
- Information and Communication Technologies (ICT) as an enabler;
- Enabling research and infrastructures;
- Socioeconomic research.

Strategie voor agrarisch onderzoek

De publicatie van de Commissie is tot stand gekomen na een consultatie in 2015. Een eerdere versie (link is external) is gepresenteerd in januari 2016, in Brussel. In juli 2016 is de definitieve versie gepresenteerd. De vijf prioriteiten zullen verwerkt worden in specifieke actielĳnen die het Horizon 2020 werkprogramma 2018-2020 zal voeden. De Europese Commissie roept lidstaten op om naar synergiën te zoeken in nationaal onderzoeksbeleid, om de impact van de strategie en van agrarisch onderzoek te vergroten.

Meer informatie

Persbericht Europese Commissie <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/news/final-paper-strategic-approach-eu-agricultural-research-and-innovation>

Ziet u kansen voor onderzoekssamenwerking met Brazilië?

Bron: Neth-ER Nieuwsbrief week 31 | 2016

INCOBRA wil graag uw mening over mogelijkheden voor onderzoek- en innovatiesamenwerking tussen de EU en Brazilië. Ze is op zoek naar potentiële onderwerpen, netwerken, programma's en informatiedeling waarbij ze kan ondersteunen.

INCOBRA wil uw mening

Om internationale samenwerking op het gebied van wetenschap, technologie en innovatie te vergroten tussen Brazilië en de EU, is INCOBRA, middels een **online consultatie** http://ww4.efs-survey.com/uc/fraunhofer_isi_cc_v/c147/ospe.php?SES=d1a68e19b233b655038a4e5448f956b1&syid=64303&sid=64304&act=start&js=16&flash=2200, op zoek naar ideeën vanuit het veld. INCOBRA's activiteiten zijn momenteel gefocust op zes onderwerpen, maar INCOBRA staat ervoor open om hier ook andere gebieden bij te betrekken.

De huidige prioriteiten liggen binnen:

- Marine Research
- Bio-economy
- Food Security and Sustainable Agriculture
- Energy
- Nanotechnology
- Information and Communication Technology

Meer informatie

Website INCOBRA http://ww4.efs-survey.com/uc/fraunhofer_isi_cc_v/c147/ospe.php?SES=d1a68e19b233b655038a4e5448f956b1&syid=64303&sid=64304&act=start&js=16&flash=2200: Increasing International Science, Technology and Innovation Cooperation between Brazil and the European Union

Switzerland expects to full association Horizon 2020 in 2017

Since the outcome of the Swiss referendum in 2014 Swiss partners in the Horizon2020 projects in the pillars 2 'Industrial Leadership' and 3 'Societal Challenges' were not funded by the EC but by the Swiss government. In the budget forms of these projects the total estimated eligible costs of Swiss partners were included in the table but the requested grant was € 0. In the discussions for a Horizon 2020 project for the SC2-2017 call between SSG and ETH Zurich the EU office of ETH Zurich stated that the required contribution has to be included fully in the budget requested from the EC!

Switzerland expect a full H2020-association of Switzerland in 2017, therefore all Swiss Partners must request the funding from the EU. In case the full H2020-association of Switzerland in 2017 will not happen, The Swiss State Secretariat for Education, Research and Innovation (SERI; SBFI) will fund the Swiss Partners. SERI will publish a communication shortly.

H2020

H2020 is hét Europese programma voor onderzoek & innovatie.

H2020 heeft drie pijlers:

- **Excellent Science** met grensverleggend onderzoek en diverse opleidingsmogelijkheden voor wetenschappers (beurzen, uitwisseling, opleiden PhDs);
- Competitive Industries** met multidisciplinair, toegepast onderzoek in internationale consortia en specifieke regelingen voor MBK (SME);
- Societal Challenges** met multidisciplinair, toegepast onderzoek in internationale consortia gericht op maatschappelijke agenda.

The new versions of the Horizon 2020 work programmes 2016-2017 are available

The new versions of the Horizon 2020 work programmes for 2016-2017

http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/funding/reference_docs.html#h2020-work-programmes-2016-17 have been adopted this 25 July 2016.

The updated Work Programme

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/home.html> builds on the success of Horizon 2020 to date, but introduces important novelties. A particularly important change is the introduction of **open research data** http://ec.europa.eu/research/press/2016/pdf/opendata-infographic_072016.pdf#view=fit&pagemode=none in all new Horizon 2020 calls and the strong commitment to **research**

integrity <http://ec.europa.eu/research/index.cfm?pg=newsalert&year=2016&na=na-220716> and **simplification** as a driver for research quality. For projects funded under the programme, free online access to scientific data will become the norm. This move will boost competitiveness through open science by accelerating innovation and collaboration, improving transparency, and avoiding duplication of efforts.

Today's update releases the second round of funding from the two-year Horizon 2020 work programme http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5831_en.htm announced last October. This includes support for a range of **cross-cutting initiatives** in 2017: Industry 2020 in the Circular Economy (€325 million) to develop strong and sustainable economies; Smart and Sustainable Cities (€1.15 billion) to better integrate environmental, transport, energy and digital networks in EU's urban environments; Technologies and standards for automatic driving (over €50 million); and the Internet of Things (€37 million) to foster the take-up of digital technologies in Europe.

Moreover it also includes a number of new calls. For example, the new '**Closing the water gap**' topic with a budget of €10 million in the '**Greening the economy**' call aims to reduce fragmentation of water research and innovation efforts across Europe and contribute to the implementation of the Sustainable Development Goals (SDGs) as well as the conclusions of the COP21 Paris Agreement on climate change. With around €20 million, Horizon 2020 will also support the development of a new generation of cells and their integration in batteries, as part of the €133 million call for Green Vehicles. The ambition is to allow Europe to recover competitiveness in the production of future cells and batteries for transport and energy applications. Another novelty is the €4 million topic to support the policy development and implementation of the European Commission's **FOOD 2030 initiative**. This topic, included in the €280 million Sustainable food security call, aims to connect, structure and scale-up research and innovation for **food and nutrition security** in Europe, but in a global context. In addition, four new Horizon Prizes will be launched, focusing on boosting innovation in digital technologies and offering €11 million to winning solutions.

More information

- Country factsheets: http://ec.europa.eu/research/horizon2020/index_en.cfm?pg=country-profiles

- Horizon 2020: <http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en>
- Participant portal: <http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/home.html>

JPI - FACCE

Het Joint Programming Initiative on Agriculture, Food Security and Climate Change (JPI FACCE) brengt 21 EU-landen samen die gezamenlijk werken aan een geïntegreerde Onderzoekagenda op het gebied van duurzame land- en tuinbouw, voedselzekerheid en klimaatverandering.

De strategische onderzoekagenda van FACCE-JPI omvat vijf 5 kernthema's:

1. Sustainable food security under climate change, based on an integrated food systems perspective: modeling, benchmarking and policy research perspective
2. Environmentally sustainable growth and intensification of agricultural systems under current and future climate and resource availability
3. Assessing and reducing trade-offs between food production, biodiversity and ecosystem services
4. Adaptation to climate change throughout the whole food chain, including market repercussions
5. Greenhouse gas mitigation: nitrous oxide and methane mitigation in the agriculture and forestry sector, carbon sequestration, fossil fuel substitution and mitigating GHG emissions induced by indirect land use change

JPI Urban Europe NEW WEBSITE ONLINE!

Source: Newsletter JPI Urban Europe

We invite you to take a look now. Please feel welcome be part of our Joint Programming Initiative so together we can make a better urban world.

Visit the new Urban Europe website: <http://jpi-urbaneurope.us7.list-manage.com/track/click?u=c05f88bd03496dce582053255&id=7957b011fd&e=39002cfa01>

ERA netwerken

Het doel van een ERA-net is het bevorderen van samenwerking en afstemming van onderzoekactiviteiten in verschillende EU-lidstaten binnen bestaande nationale programmering van onderzoek. Financiering vindt plaats door de afzonderlijke lidstaten (in Nederland door NWO en EZ) en soms ook door de EU (ERA-net Cofund).

SUSFOOD2 ERA-Net Cofund on its way

Source: Website Susfood2

After positive evaluation, the European Commission has invited the SUSFOOD2 consortium to start a 2nd project phase of 5-years as ERA-Net Cofund. SUSFOOD is the acronym for SUSTainable FOOD production and consumption. The 25 consortium partners from 15 countries (plus international partner New Zealand and associated partners) will continue and strengthen efforts to support research in the field of SUSTainable FOOD production and consumption.

A first call for research projects is planned end of this year. Emphasis is also laid on fruitful collaboration with other related initiatives.

The goal of SUSFOOD is to maintain the scientific cooperation between EU member and associated states in order to maximise the contribution of research to the development of food systems aiming at more sustainability from production to consumption. Therefore, the SUSFOOD-partners agree to preserve the network of the consortium and continue with joint activities without EU funding.

Further information about future SUSFOOD activities will be available in due time at the SUSFOOD2 website. <https://www.susfood-era.net/susfood>

European Innovation Partnerships (EIP)

De vorming van European Innovation Partnerships (EIP) is een nieuwe benadering binnen de Europa 2020 Strategie. Doel van EIP is de kloof te dichten tussen wetenschap en praktijk door:

- Kennisdoorstroming te bevorderen via meer praktijkgericht onderzoek (pilots, demo's)
- Input vanuit de praktijk te genereren voor de onderzoekagenda van H2020

Middelen voor EIP-agri komen uit twee bronnen:

- **H2020** (via projecten en netwerken)
- **Rural Development** (via Operational Groups)

EIP-AGRI Brochure on Funding opportunities under Horizon 2020 - 2017 Calls

Source: Newsletter on Agriculture & Innovation | edition 37 | September 2016

Horizon 2020 (H2020) is the largest source of public funding for research and innovation from the European Commission. It has a budget of around €3.7 billion for the Societal Challenge 2 (SC2) on 'Food security, sustainable agriculture and forestry, marine, maritime and inland water research and the bio economy' for 2014-2020. Through SC2, H2020 aims to create solutions for problems which farmers and foresters currently face. It funds projects in which researchers and stakeholders build solutions together, share knowledge and produce results that are ready to be put into practice. The projects are actively supported by the European Innovation Partnership 'Agricultural Productivity and Sustainability' (EIP-AGRI) network. The H2020 calls are open to all organisations and individuals, including applicants from outside the EU. Horizon 2020 also works across different areas and themes to boost innovation. This is why relevant opportunities for agriculture also appear in different parts of the Work Programme other than SC2. This brochure should help you find your way through the different calls for 2017.

EIP-AGRI Brochure on Horizon 2020 - 2017 calls: https://ec.europa.eu/eip/agriculture/sites/agri-eip/files/eip-agri_brochure_horizon_2020_2017_calls_en_web.pdf

News from EIP-AGRI

Source: Newsletter on Agriculture & Innovation | edition 37 | September 2016

European Innovation partnership AGRI has launched three new Focus Groups
Experts for the following three new EIP-AGRI Focus Groups have been selected:

- Robust and resilient dairy production systems: <http://eip-agri.us7.list-manage.com/track/click?u=c40406f3cb81288b4051d5632&id=e7ee71a8814&e=e7eea78a8c>
- Agroforestry: introducing woody vegetation into intensive crop and livestock systems: <http://eip-agri.us7.list-manage.com/track/click?u=c40406f3cb81288b4051d5632&id=fde6682291&e=e7eea78a8c>
- **Diseases and pests in viticulture:** <http://eip-agri.us7.list-manage.com/track/click?u=c40406f3cb81288b4051d5632&id=bd4eb73e10&e=e7eea78a8c>

By Clicking on each of the links you can view the specific questions the experts will be addressing and to follow their progress.

EIP-AGRI Focus Group on Water and Agriculture made a final report

This Focus Group <https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/content/eip-agri-focus-group-water-and-agriculture-final-report> brought together 19 experts to look into farm-level adaptation strategies to deal with water scarcity. Read the fact sheet <http://eip-agri.us7.list-manage.com/track/click?u=c40406f3cb81288b4051d5632&id=0c40bf7e3d&e=e7eea78a8c> and the final report <http://eip-agri.us7.list-manage.com/track/click?u=c40406f3cb81288b4051d5632&id=d9145ee742&e=e7eea78a8c> and discover ways to increase water availability for crops and livestock, and improve efficient use of water and farm resilience when there is a lack of water.

Interregionale samenwerking binnen EU (INTERREG)

Interreg is een Europese subsidieregeling, waarbinnen partijen uit meerdere landen samenwerken in projecten op het terrein van duurzame ruimtelijke en regionale ontwikkeling.

Er zijn 3 verschillende Interreg-programma's. Deze zijn gericht op samenwerking:

- in de grensregio's (Interreg A);
- tussen regio's in verschillende landen (Interreg B);
- door heel Europa heen, dus niet gebonden aan een bepaald gedeelte van het grondgebied van de EU (Interreg C).

Interreg Vlaanderen-Nederland zoekt naar nieuwe projectvoorstellen

Bron: Website Interreg Vlaanderen-Nederland

Op 22 september lanceert Interreg Vlaanderen-Nederland, het EU-programma voor Vlaams-Nederlandse samenwerking, haar derde oproep.

Het programmawil via deze oproep grensoverschrijdende projecten ondersteunen voor zo'n 43 miljoen subsidie vanuit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling. Projecten kunnen zich aanmelden voor ieder thema van het programma, behalve in de doelstellinggericht op biodiversiteit, bodembescherming en ecosysteemdiensten. Projectengericht op arbeidsmarkt, opleiding en tewerkstelling, **innovatie en onderzoek, duurzame energie en het efficiënt omgaan met hulpbronnen** zijn welkom.

Op 14 september keurde Interreg Vlaanderen-Nederland bovendien één nieuw project uit een eerdere oproep goed. 'AQUA-VLAN 2' werkt verder op het succesvolle project 'AQUA-VLAN' <http://www.grensregio.eu/projecten/aqua-vlan> uit Interreg IV en wil de aquacultuursector verder optimaliseren via het sluiten van kringlopen. Met deze goedkeuring wordt, inclusief cofinanciering, in totaal 3.5 miljoen euro in de Vlaams-Nederlandse grensregio geïnvesteerd. Hiervan komt ruim 1.7 miljoen uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO).

Het volgende project is goedgekeurd door het Comité van Toezicht:

1B - AQUA-VLAN 2:

Hier <http://www.grensregio.eu/assets/files/site/persbericht-14-09-16.docx> vindt u de korte samenvattende teksten per project.

Het volledige persbericht leest u hier:

<http://interreg.createsend1.com/t/ViewEmail/r/E3DA295C7F286C422540EF23F30FEDED>

Voor meer informatie komende oproep:

<http://interreg.createsend1.com/t/ViewEmail/r/E3DA295C7F286C422540EF23F30FEDED>

Projectstimuleringsregeling INTERREG V

Bron: Website RVO <https://mijn.rvo.nl/projectstimuleringsregeling-interreg-v>

Het PSR-budget voor 2016 is uitgeput. Er komt in deze programmaperiode géén nieuw budget meer beschikbaar. De Projectstimuleringsregeling INTERREG V (PSR) is een bijdrage voor de voorbereiding op het indienen van projectvoorstellen die vallen onder INTERREG EUROPE, North West Europe of North Sea Region. De uiteindelijke projectvoorstellen dient u in via de afzonderlijke INTERREG programmawebsites.

Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO)

EFRO is een Europese subsidieregeling gericht op versterking van de regionale economie. In Nederland zijn er 4 landsdelen (Noord, Oost, West, Zuid).

24 miljoen voor research en development in Oost-Nederland

Bron: Website OP-oost nieuws

Ruim 50 bedrijven en organisaties in de regio starten gezamenlijk 11 Research & Development projecten. Daarmee versterken zij hun concurrentie- en kennispositie en stimuleren zij de regionale economie en de werkgelegenheid. De Europese Unie, het Rijk en de provincies Overijssel en Gelderland stimuleren deze samenwerking en stellen hiervoor bijna 10 miljoen beschikbaar. Inclusief de eigen bijdrage van de bedrijven gaat het om een totale investering van bijna 24 miljoen.

Bedrijven en instellingen in Overijssel en Gelderland konden van 1 maart tot 3 mei hun voorstellen voor grote R&D-samenwerkings-projecten indienen bij het Europese subsidieprogramma OP-Oost 2014-2020. Er kwamen 17 voorstellen binnen waarvan er nu 11 van start gaan. Hier <http://www.op-oost.eu/OP-Oost-2014-2020/Overzicht-toegekende-projecten.html> vindt u een overzicht van deze projecten.

Een voorbeeld:

Duurzame suikerraffinage bij de boer

Een ander voorbeeld is het project "ProKris" ingediend door IPSS Engineering (Wageningen Gelderland). Wageningen universiteit heeft bij de suikerraffinage een processtap ontdekt waarmee het raffinageproces duurzamer, goedkoper en kleinschaliger kan worden uitgevoerd. Met een mobiele installatie ter grootte van een zeecontainer is het mogelijk suikerbieten bij de boer op het land te verwerken tot biologische suiker en worden uit allerlei andere suikerhoudende reststromen verschillende soorten suikers zoals sucrose, fructose, lactose, xylose teruggewonnen. Binnen het project wil men de nieuwe procestechnologie in de praktijk optimaliseren met een testopstelling en een prototype.

Nieuwe openstelling

Vanaf 1 september is de 2e tender voor Grote R&D samenwerkingsprojecten geopend. Aanvragen kunnen **uiterlijk tot en met 15 november** worden ingediend (zie tabblad aanvragen <http://www.op-oost.eu/EFRO-subsidie-aanvragen>)

OP-Oost 2014-2020

Het EFRO subsidieprogramma OP-Oost 2014-2020 ondersteunt daarom innovatieve ondernemers in de sectoren Agro & Food, Health, High Tech Systemen en Materialen (HTSM) en Energie- en Milieutechnologie (EMT) inclusief biobased economy. Daarnaast wordt de samenwerking met andere ondernemers, kennisinstellingen, en overheden gestimuleerd. Meer informatie vindt u op: <http://www.op-oost.eu/>

Submission open for applied research on Food & Business

Source: Website NWO News & Events

NWO-WOTRO Science for global development, together with the Food & Business Knowledge Platform, has launched the last round of the third call for proposals for the Food & Business Applied Research Fund (ARF), one of the two funding instruments within Food & Business Research. ARF provides grants for demand-driven applied research that contributes to food security in the fifteen partner countries of Dutch development cooperation. **The deadline for applying is 6 December 2016.**

The focus of the third call <http://www.nwo.nl/en/funding/our-funding-instruments/wotro/food--business-research/food--business-global-challenges/food--business-applied-research-fund-arf.html> relates to the new Dutch food security policy and proposals should relate to one or more of its pillars:

- Eradicating existing hunger and malnutrition. ('people')
- Promoting inclusive and sustainable growth in the agricultural sector. ('profit')
- Creating ecologically sustainable food systems. ('planet')

Research proposals also need to invest in the enabling business and policy environment at least at the local level. Bottlenecks at the more systemic level often hamper scaling, application and/or innovation potential. This call asks to identify these bottlenecks and to reflect on possible solutions.

Next to the fifteen countries, it will be possible to apply for a grant more specifically related to the food security of Bangladesh and Kenya.

Consortia of practitioner and research or higher education organisations may apply. The budget per application may be 50,000 - 300,000 euros for projects with a duration of 0,5 – 3 years. Requirements are to a large extent similar to the previous call. Higher rates for salary costs and overhead will be allowed. A maximum budget of 4 million euros is available.

Proposals can be submitted to NWO-WOTRO continuously until the final deadline of 6 December 2016. Please use the forms and instructions of the second round, available on the Food & Business Research website <http://www.nwo.nl/en/funding/our-funding-instruments/wotro/food--business-research/food--business-global-challenges/food--business-applied-research-fund-arf.html>.

Call for proposals: <http://www.nwo.nl/en/funding/our-funding-instruments/wotro/food--business-research/food--business-global-challenges/food--business-applied-research-fund-arf.html>

Cooperation China (NSFC-NWO-EPSC) Joint Research Projects - Sustainable Deltas

Source: Website NWO our funding instruments

The National Natural Science Foundation of China (NSFC), the Netherlands Organisation for Scientific Research (NWO) and Research Councils UK (RCUK) are long-term partners in international research cooperation. In 2016, NSFC, the NWO-division Earth and Life Sciences (ALW) and the Engineering and Physical Sciences Research Council (EPSRC) will launch a call for trilateral research cooperation between Chinese, Dutch and UK research groups. This trilateral call aims to support world-leading research collaborations in the theme of 'Sustainable Deltas'.

Purpose

This funding activity focuses on research challenges for **sustainable and safe deltas** within the broader framework of the **water sector**. A number of thematic areas have been identified, including water availability, water system analysis, salinisation and desiccation, water governance, and new solutions for passenger and freight transportation in deltas and coastal waters. Three focal areas have been defined:

1. Resilient urban planning and management;
2. Optimising water allocation and use in the delta;
3. Integrated coastal zone management.

These focal areas link issues from the water sector to other economic and development-relevant themes, such as energy, logistics, and **agri-food**.

Key concerns include:

- Improving and maintaining quality of life through the sustainable supply of clean water for all against a background of environmental change;
- Adaptation of current industrial processes and practices to reduce over-reliance on the use of water.

Who can apply?

- Eligible research teams are composed of Dutch, Chinese and UK researchers, with active involvement in the project of a senior Principal Investigator (PI) on the Dutch, the Chinese and the UK side. Each combined Chinese-Dutch-UK research team jointly submits one common application to the NWO-division Earth and Life Sciences (ALW).
- To match the conditions imposed by NSFC on Chinese scientists, any Dutch scientist may be involved in one application / project only.
- To ascertain if they could be eligible to apply, Chinese applicants should refer to the Chinese call for this programme on the website of NSFC.
- UK applicants and research organisations should comply with EPSRC standard eligibility criteria. To match the Chinese requirement, each individual UK investigator may only be involved in one joint application. UK applicants should also note that the UK portion of the application must be predominantly in EPSRC remit.

What can be applied for

On the Dutch side a budget of up to M€ 1,5 is available for the 2016 call. This budget covers funding for up to five joint projects. The maximum budget that can be applied for on the Dutch side for an individual project will comprise up to k€ 280, covering funding of at least one Postdoc or PhD position (fixed rates, according to VSNU tariffs) and a maximum of k€ 75 for research costs (including travel, material, laboratory, equipment).

NSFC will provide a fund of up to 3 M RMB for each approved project, with a maximum budget of 15 M RMB for this call.

EPSRC has allocated a budget of up to £2M for this call through the UK's Newton Fund. Guidance on the types of support that may be sought from EPSRC is given on the EPSRC website which should be consulted when preparing all proposals. Individual items of equipment over £10,000 are not available to UK applicants through this call.

When can be applied

The call closes at 14.00 CET on 25 October 2016.

Call for proposals: http://www.nwo.nl/binaries/content/documents/nwo-en/common/documentation/application/alw/cooperation-china-nsfc-nwo-epsrc-joint-research-projects---sustainable-deltas---call-for-proposals/2016-07-13+Call+for+Proposals+Sustainable+Deltas+2016_Final.pdf

For more information about procedures, criteria and the forms: <http://www.nwo.nl/en/funding/our-funding-instruments/nwo/cooperation-china-nsfc/cooperation-china-nsfc---sustainable-deltas/cooperation-china-nsfc-nwo-epsrc-joint-research-projects-%E2%80%9Csustainable-deltas%E2%80%9D.html>

Fonds Duurzaam Water nu open voor concept notes

Bron: Website RVO actueel nieuws

Op 31 augustus publiceerden RVO.nl en BuZa het beleidskader en de beleidsregels voor de derde opening van het programma Fonds Duurzaam Water (FDW). **Concept notes (verplicht voor het aanvragen van projectsubsidie) kunnen vanaf nu tot 8 december 2016 worden ingediend** voor de eerste ronde.

Binnen het programma FDW kunnen publiek-private partnerschappen ondersteuning krijgen bij de uitvoer van een waterproject in een aantal geselecteerde landen.

Thema's

Om in aanmerking te komen voor subsidie moeten projecten gericht zijn op één van de volgende thema's:

- Verbeterd stroomgebiedbeheer en veilige delta's.
- Efficiënt watergebruik, met name in de landbouw.
- Toegang tot schoon drinkwater, sanitatie en afvalverwerking (WASH).

Twee rondes

De opening is opgesplitst in twee rondes. Voor de eerste ronde is het totale subsidiebudget € 30 miljoen.

Aanvragen voor deze ronde kunnen worden ingediend van 26 september 2016 tot 27 februari 2017.

De tweede ronde gaat open in het najaar van 2017.

Meer informatie

Ga voor het indienen van een concept note naar de pagina How to apply & criteria for Sustainable Water Fund (FDW) <http://english.rvo.nl/subsidies-programmes/fdw-sustainable-water-fund/how-apply-criteria> op de Engelstalige website en maak gebruik van de download onderaan de pagina.

How to apply & criteria for Sustainable Water Fund (FDW)

Applying for the Sustainable Water Fund starts with participating in the call for ideas, by handing in a concept note. Guidelines for the concept note can be found in the policy framework (see: Official Notices <http://english.rvo.nl/subsidies-programmes/fdw-sustainable-water-fund/publications/official-notices>) and the download below.

Concept notes

Concept notes can be submitted at any time, but no later than eight weeks before the deadline for grant applications, to fdw@rvo.nl. RVO.nl aims to give its recommendation on the concept note within four weeks (including a dialogue).

Voucher

After the concept note and a positive advice from RVO.nl, it is possible to request a voucher. This form will be published in September 2016.

Full proposals

Formats for full proposals will be published here on 26 September 2016.

Applications

Applications for Sustainable Water Fund grants open from 26 September 2016 until 27 February 2017 15:00 CET for the first round and from 1 October 2017 until 5 February 2018 15:00 CET for the second round.

Download FDW16 Concept Note Format.docx here:

<http://english.rvo.nl/sites/default/files/2016/08/FDW16%20Concept%20Note%20Format.docx>

NWO programma Gesloten kringlopen - transitie naar een circulaire economie

Bron: NWO website Financieringsinstrumenten

Consortia van onderzoekers en private partijen kunnen financiering aanvragen voor onderzoek dat moet leiden tot het sluiten van kringlopen op verschillende schaalniveaus. Het gaat om de **verbindingen tussen water, agrarische productie, energie en biodiversiteit** mede als onderdeel van productieketens. Aanvragen kunnen via ISAAC worden ingediend vanaf 1 september 2016.

Waarvoor

NWO stimuleert met het programma "Gesloten Kringlopen - transitie naar een circulaire economie" nieuwe fundamentele en pre-competitieve wetenschappelijke onderzoeksprojecten. Zo wil NWO de kennisbasis versterken en interdisciplinair onderzoek stimuleren dat leidt tot toepasbaarheid van kennis binnen en tussen de topsectoren Agri&Food, Logistiek, **Tuinbouw & Uitgangsmaterialen** en Water.

Het onderzoek moet bijdragen aan transitie naar een circulaire economie. Dit biedt vanuit het perspectief van de verbindingen tussen water, agrarische productie, energie en biodiversiteit de mogelijkheid om de huidige systemen om te vormen naar klimaat-robuste en hoogproductieve systemen. Een circulaire economie biedt kansen voor zowel economische groei als de aanpak van grote maatschappelijke vraagstukken, zoals vermindering van de uitstoot van broeikasgassen, de beschikbaarheid van fossiele grondstoffen, schoon water en agrarische producten, en behoud van bodemvruchtbaarheid.

Voor wie

Een hoofdaanvrager doet de aanvraag namens een projectconsortium. Dit projectconsortium bestaat uit tenminste één kennisinstelling en tenminste één private partij. Daarnaast kunnen andere private en/of (semi-) publieke partijen deel uit maken van het consortium.

U kunt als hoofdaanvrager optreden als u onderzoeker bent bij een Nederlandse universiteit of een door NWO erkend onderzoeksinstituut. De hoofdaanvrager moet een bezoldigd dienstverband hebben voor tenminste de looptijd van het aanvraagproces en het onderzoek waarvoor de financiering wordt gevraagd, en gepromoveerd en/of hoogleraar zijn.

Naast verplichte betrokkenheid van private partijen, wordt ook samenwerking met TO2 en HBO organisaties gestimuleerd en biedt het programma de mogelijkheid bedrijven uit de creatieve industrie te betrekken in het consortium.

Wat aanvragen?

Voor een project kunt u **maximaal 750.000 euro NWO-financiering** aanvragen. Er geldt een matchingsverplichting. De NWO-financiering bedraagt maximaal 90% van het totale projectbudget. De private en publieke partners in het projectconsortium dienen gezamenlijk tenminste 10% van de projectkosten bij te dragen. Bijdragen van private en publieke partijen kunnen zowel cash als in-kind (max. 5%) zijn.

Het projectbudget (NWO financiering plus cash matching door partners) kan worden gebruikt voor:

- Personele kosten: Tijdelijk wetenschappelijk personeel (promovendus, postdoc) en tijdelijk niet-wetenschappelijk personeel (analist).
- Materiële kosten die betrekking hebben op uitgaven die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het onderzoek. Kosten voor kennisoverdracht, internationalisering, valorisatie en instrumentarium voor het onderzoek kunnen in beperkte mate worden begroot ten laste van het subsidie. Het totaal aan materiële kosten mag niet meer dan 40% van het aangevraagde NWO-financieringsbedrag beslaan.

Wanneer

De **deadline** voor het indienen van aanvragen is **7 februari 2017**, 14:00 uur (Midden-Europese tijd).

Call for

proposals http://www.nwo.nl/binaries/content/documents/nwo/algemeen/documentation/application/alw/gesloten-kringlopen---transitie-naar-een-circulaire-economie---call-for-proposals/NED_Call+for+proposals+GK_DEF+9+juni+2016.pdf

Voor meer informatie over criteria, procedure en alle formulieren:

<http://www.nwo.nl/financiering/onze-financieringsinstrumenten/alw/gesloten-kringlopen---transitie-naar-een-circulaire-economie/gesloten-kringlopen---transitie-naar-een-circulaire-economie.html>

Smart Urban Regions of the Future (SURF) Pop Up

Bron: NWO Website onze financieringsinstrumenten

Onderzoekers kunnen namens een consortium financiering aanvragen voor een klein project dat een nadere invulling geeft aan de Maatschappelijke Opgaven die genoemd worden in het SURF-programma (Smart Urban Regions of the Future).

Met dit financieringsinstrument voor de kleine kortlopende SURF-projecten, SURF Pop Up projecten, kan de Raad van Toezicht van VerDuS inspelen op de behoefte aan kennis over nieuwe ontwikkelingen en ad-hoc vragen. Er is namelijk behoefte aan bottom-up initiatieven om invulling te geven aan zogeheten 'witte vlekken' binnen de SURF thematiek.

Doel is dat de SURF Pop Up projecten de kwaliteit en de relevantie van het SURF-programma (zie de programmanotitie: <http://www.nwo.nl/documents/magw/algemeen-magw/surf-schrijfgroep>) als geheel verhogen gedurende de looptijd van het SURF-programma. Zo kan later in het programma bijvoorbeeld ook worden ingespeeld op nieuwe vragen die opkomen uit de vijf toegekende grote SURF-projecten en de toegekende middelgrote projecten (in het kader van JPI Urban Europe).

Voor wie

Aanvragen kunnen worden ingediend namens consortia met tenminste één onderzoeker van een kennisinstelling (de hoofdaanvrager) en tenminste één publieke of private partner. Onderzoekers van de volgende kennisinstellingen kunnen aanvragen indienen:

- Nederlandse universiteiten;
- KNAW- en NWO-instituten;
- hogescholen;
- TO2 instellingen (waaronder TNO).

Zie de definitie 'kennisinstelling' van RVO: <http://www.rvo.nl/subsidies-regelingen>

Publieke of private partijen kunnen zelf geen aanvraag indienen, maar kunnen onderdeel uitmaken van het consortium.

Wat aanvragen

Een SURF Pop Up project duurt maximaal 12 maanden; er is geen ondergrens in tijdsduur. Er kunnen voorstellen worden ingediend met een totale omvang van maximaal € 50.000. Andere partijen, bijvoorbeeld de consortiumpartijen, dragen bij aan het project. Dat mag in cash of in kind zijn. Er kan financiering worden aangevraagd voor personele kosten (onder vaste tariefstelling en onder vrije tariefstelling, zie de call forproposals), en voor materiële kosten.

Wanneer

Er zijn geen deadlines: er kan doorlopend worden ingediend vanaf de openstelling van de call for proposals in juli 2016. Het instrument sluit donderdag 1 december 2016 om 14:00 CET. Echter, wanneer het beschikbare budget voor 2016 eerder is uitgeput, zal deze call for proposals vóór deze datum worden gesloten. Op de webpagina van dit financieringsinstrument zal worden aangegeven hoeveel budget er nog beschikbaar is. De informatie op deze website zal eens per maand worden geactualiseerd.

Voor meer informatie over procedures, criteria en alle documenten: <http://www.nwo.nl>

Topsector logistiek: Innovators gezocht: 1 miljoen beschikbaar in TKI Toeslag call

Bron: Website Dinalog

TKI Dinalog (een samenwerking tussen Dinalog, NWO en TNO) heeft een TKI-toeslag budget van maximaal 1,0 miljoen euro beschikbaar gesteld voor een nieuwe call for proposals. Deze call is voor aanvragen van TKI-toeslag voor industrieel onderzoek en experimentele ontwikkeling en draagt bij aan de uitvoering van het Meerjarenprogramma Topsector Logistiek 2016-2020.

In de call is ruimte voor de financiering van samenwerkingsprojecten in specifieke onderwerpen binnen de roadmaps en actiethema's. Deze zijn verder beschreven in het bijgevoegde document (TKI 2016 call for proposals <http://www.dinalog.nl/wp-content/uploads/2016/08/TKI-2016-call-for-proposals-10-08-2016.pdf>):

- Smart ICT: Data analytics & cybersecurity in logistics
- Cross Chain Collaboration Centers (4C): ketenintegratie, Cognitieve aspecten van planning en Logistiek en innovatie
- Trade Compliance en Border management: E-commerce
- Human Capital Agenda: leiderschap
- Netwerkactiviteiten
- Cross-overs met andere topsectoren

Financiering

Samenwerkingsprojecten zijn onderzoeksprojecten die uitgevoerd worden door een samenwerkingsverband van bedrijven en kennisinstellingen. De minimale omvang van een consortium is twee bedrijven en één kennisinstelling. Per project is het volgende budget beschikbaar:

- Industrieel (R&D) onderzoek: maximaal 50% van de subsidiabele kosten, met een maximum van € 300.000,= (maximale projectomvang € 600.000,= voor maximaal 2 jaar);
- Experimentele ontwikkeling: maximaal 25% van de subsidiabele kosten, met een maximum van € 200.000,= (maximale projectomvang € 800.000,= voor maximaal 2 jaar).

Ideeën?

De programmamanagers van TKI Dinalog ondersteunen u graag bij het indienen van uw voorstel. Zo kunnen wij u helpen bij het vinden van geschikte partners voor uw idee en onafhankelijk feedback geven op uw voorstel. Neem gerust contact met ons op voor meer informatie. In bijgevoegde documenten kunt u meer informatie vinden over deze call en de werkwijze voor de indiening.

De relevante documenten behorende bij deze call zijn:

- TKI 2016 call for proposals <http://www.dinalog.nl/wp-content/uploads/2016/08/TKI-2016-call-for-proposals-10-08-2016-1.pdf> (inhoudelijke beschrijving van onder meer de specifieke relevante gevraagde onderwerpen voor deze call)

- TKI Dialog – Guide for Project Plan and Program Tender <http://www.dialog.nl/wp-content/uploads/2016/08/TKI-Dialog-Guide-for-Project-Plan-and-Program-Tender-final-version-10-8-2016.pdf> (handreiking voor het indienen van een projectplan)
- TKI Dialog – Word templates <http://www.dialog.nl/wp-content/uploads/2016/08/TKI-Dialog-Word-templates-final-version-10-8-2016.doc>

Deze call for proposals is geldig tot en met de sluitingsdatum **31 oktober 2016** (24.00 uur). Indiening vindt plaats per email op tenders@dialog.nl

Nieuwe STW perspectiefronde 2016-2017 binnenkort open

Bron: STW website

Echte innovatie vraagt vaak een grootschalige aanpak. Om een innovatieve doorbraak te verwezenlijken moet je nieuwe onderzoekslijnen opzetten, oude netwerken overstijgen en een innige samenwerking creëren tussen wetenschappers en bedrijfsleven. Het financieringsinstrument Perspectief richt zich op het stimuleren daarvan.

De nieuwe Perspectiefronde **gaat op 3 oktober 2016 open**. In deze ronde is circa 15 miljoen euro beschikbaar voor programma's die passen binnen de **9 Topsectoren**. De richtlijnen en het invulformat zijn vergelijkbaar met de richtlijnen van de ronde 2015/2016. De belangrijkste richtlijnen zijn:

- STW stelt de Perspectiefronde 2016/2017 open voor alle 9 Topsectoren – High Tech Systemen & Materialen, Life Sciences & Health, Agri&Food, Chemie, Creatieve Industrie, Energie, **Tuinbouw & Uitgangsmaterialen**, Logistiek en Water.
- De minimale omvang van de STW-bijdrage aan het programmabudget is M€ 1.5. De maximale STW-bijdrage per programma bedraagt M€ 4.
- De cofinancieringseis voor gebruikers is hetzelfde als in de ronde van 2015/2016. De cofinancieringseis geldt wederom voor het gehele programma en niet op projectniveau. Per programma geldt dat minimaal 15% van de benodigde financiële middelen dient te bestaan uit cash cofinanciering door de gebruikers. Daarnaast dient per programma minimaal 30% van de totale programmakosten te bestaan uit cofinanciering door gebruikers (cash en/of in kind bijdrage).
- STW biedt onderzoekers en partners waarmee zij samenwerken de optie om eigen afspraken te maken over intellectueel eigendom.

Vanaf eind september 2016 vindt u hier de brochure, het invulformat en de benodigde formulieren. Heeft u vragen over Perspectief of wilt u een afspraak maken om uw plannen te bespreken? Neem dan contact met Perspectief-coördinator Anke Stekelenburg <http://www.stw.nl/nl/content/anke-stekelenburg>.

Perspectiefronde 2015/2016

Deze bevindt zich momenteel in fase 3. Halverwege november 2016 wordt bekend gemaakt welke programma's gehonoreerd zullen worden in de ronde 2015/2016.

Bekijk hier <http://www.stw.nl/nl/perspectiefronde2015-2016/programma-initiatief> initiatieven die zijn ingediend voor de Perspectiefronde 2015-2016.

Technologische innovatie

Het STW-financieringsinstrument Perspectief richt zich op het realiseren van economische en maatschappelijke impact op voor Nederland relevante thematische gebieden en is het financieringsinstrument voor publiek-private onderzoeksprogramma's waarbij de ingediende voorstellen in onderlinge competitie zijn. Inpassing in actuele Topsector-roadmaps/innovatie- agenda's is verplicht.

Perspectief richt zich op het oplossen van innovatieknelpunten, door vernieuwende kennis tot toepassing te brengen en zo een bijdrage te leveren aan technologische innovatie met potentiële economische impact

voor Nederland.

Perspectief-programma's kennen vier karakteristieke eigenschappen:

1. Het ontwikkelen van nieuwe technologie via een multidisciplinaire aanpak;
2. Samenwerking met gebruikers;
3. Medefinanciering door private partijen;
4. Specifieke activiteiten gericht op valorisatie en ondernemerschap.

Een onderzoeker mag per Perspectief-ronde aan slechts één programmaontwerp zijn/haar naam verbinden.

Biotechnology and Safety

Bron: <http://www.stw.nl/nl/content/biotechnology-and-safety>

Biotechnology is a highly dynamic field of research, with new developments occurring at a rapid pace. New DNA base pairs, interdisciplinary collaboration, and targeted changes to the genetic make-up of humans, animals and plants are producing many opportunities for innovation. In this context, it is important that the safety of these future uses and applications of biotechnology remain assured. The Dutch Ministry of Infrastructure and the Environment has therefore commissioned the research programme 'Towards Modernisation of Biotechnology and Safety'.

Goal

The main goal of the programme is to build scientific knowledge concerning the risks and uncertainties associated with state-of-the art and future modern biotechnology developments and applications, as well as to gain knowledge on ways to minimise and control those risks. As research on innovations does not automatically take into account the risks associated with them, the aim of this Programme is to stimulate the integration of risk research into current and future innovations in the field of modern biotechnology. The Programme will generate knowledge that can be used to further refine and develop the risk assessment and risk management system.

Two separate Calls for proposals will be held:

Call 1 (now closed): Current Genetic Modification Techniques and Applications in relation to Safety

Call 2 (open 1 July 2016 – budget €6 million): New and Future Modern Biotechnology Techniques and Applications in relation to Environmental Safety

Deadline Call 2

Proposals (see format below) need to be submitted before Tuesday **6 December 2016**, 14.00 CET. Proposals are to be submitted to STW via the online application system ISAAC. Applications not submitted via ISAAC will not be considered.

Documents

Below you can find the documents related to Deadline Call 2: New and Future Modern Biotechnology Techniques and Applications in relation to Environmental Safety

http://www.stw.nl/sites/stw.nl/files/Biotechnology-and-Safety-Call-2_call-text.pdf

More information

More information about the programme can be found on the website of RIVM (in Dutch).

Vier aio's aan de slag in tuinbouw

Bron: Website NWO actueel nieuws

In de vierde financieringsronde van het programma 'Graduate School Tuinbouw & Uitgangsmaterialen' gaan vier nieuwe aio's aan de slag. Binnen dit programma kunnen excellente masterstudenten zelf, in samenwerking met kennisinstellingen en bedrijven, een voorstel voor promotieonderzoek indienen. Het programma valt binnen de topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen.

De beoordelingscommissie heeft 22 aanvragen beoordeeld. Het beschikbare NWO-budget voor deze ronde van het programma is 900.000 euro, brancheorganisatie Plantum draagt nog een ton bij.

1. Exploring the unexplored: Unravelling genetic variation for the cyto-nuclear interaction in Arabidopsis Thaliana

Thomas Theeuwen (dr. ir. M.G.M. Aarts), WUR

De genetische variatie ontrafelen in de interactie tussen celkern en cytoplasma in Zandraket
In planten ligt de erfelijke informatie opgeslagen in de celkern, maar voor een klein deel ook in de bladgroenkorrels en mitochondriën. Doordat de kerngenen het meest bijdragen aan de eigenschappen van een plant, richten plantenveredelaars zich vooral daarop. Nu blijkt dat er interactie is tussen kerngenen en de genen uit bladgroenkorrels en mitochondriën, met belangrijke consequenties voor de groei van een plant onder verschillende omstandigheden. Dit project onderzoekt deze interactie voor een nieuwe invalshoek aan gewasveredeling en voor nieuwe inzichten over de aanpassing van wilde planten aan een veranderend milieu.

2. Elucidating the Gene Regulatory Network that integrates Abscisic Acid and Jasmonic Acid Signaling **Niels Aerts (dr. ir. M.C. van Verk), UU**

Afweer van planten tegen insecten: het regulatiemechanisme ontrafelen
Wereldwijd gaat ongeveer 15 procent van de oogst verloren aan vraat door insecten. Om resistentere planten te kunnen kweken, is kennis nodig over het afweersysteem van planten. Dit voorstel onderzoekt de moleculaire mechanismes in plantencellen die zorgen voor afweer tegen insecten. De onderzoeksfocus ligt bij twee moleculaire signaleringsroutes die gezamenlijk deze afweer reguleren. Dit onderzoek combineert innovatieve laboratoriumtechnieken met geavanceerde computeranalyses. De kennis uit dit project gaat plantenveredelaars de mogelijkheid geven tot gerichte kweek van planten met genen die gunstig zijn voor afweer.

3. The Azolla metagenome: devising a novel breeding paradigm based on the coevolution of genomes from crop plant and microbial endophytes

Laura Dijkhuizen (dr. H. Schlupepmann), UU

Kroosvaren als voorbeeld voor nieuwe perspectieven in duurzaam kweken.
Het gewas kroosvaren (Azolla) staat bekend om zijn duurzaamheid en hoge groeisnelheid. Wisselwerking met micro-organismen heeft grote invloed op planten, maar kwekers houden daarmee amper rekening. Wij gaan experimenteel stromen van voedingsstoffen bepalen in een kroosvaren ecosysteem en koppelen dat aan de plant en de micro-organismen op celniveau. Daarnaast kan kroosvaren bodems van sloten reinigen en het kan groeien op de vrijgekomen afvalstoffen. Met die kennis kunnen we kroosvaren, dat bijzonder veel eiwitten bevat, nóg duurzamer laten groeien. Dit is een nieuwe weg waarin kwekers rekening houden met zowel de plant als de bijbehorende micro-organismen.

4. Enjoying the fruits of knowledge: cracking the Cis-regulatory code of genes controlling sugar accumulation in tomato

Vera Veltkamp (prof. dr. G.C. Angenent), WUR

De regulatie begrijpen van zoetheid in tomaat: daarvan plukken we de vruchten.

Tomaat is één van de belangrijkste Nederlandse gewassen. Het is belangrijk dat we tomaten blijven ontwikkelen die mensen lekker vinden. Een eigenschap die veel mensen waarderen is zoetheid. Dit is een complexe eigenschap. Veel genen die betrokken zijn bij zoetheid zijn namelijk niet alleen in de vrucht actief en dit maakt veredelen moeilijker. In het DNA zitten stukken die ervoor zorgen dat een gen aan of uit staat in bepaalde delen van de plant, zoals de vrucht. Hoe deze stukken DNA er precies uitzien en hoe ze werken is nog niet geheel bekend. Dit project gaat dit voor tomaat en zoetheid bestuderen. Op basis van de opgedane kennis is gerichte veredeling mogelijk.

Complexity in Health & Nutrition

Bron: Website NWO onze financieringsinstrumenten

Consortia van academische onderzoekers met belangstelling op het gebied van informatica en wiskunde, private en/of (semi-)private partners zoals bedrijven, overheden, maatschappelijke organisaties en publieke onderzoeksinstituten zoals TNO kunnen financiering aanvragen voor vernieuwend, multidisciplinair onderzoek naar complexiteit in voeding en gezondheid.

Het doel van het programma Complexity in Health & Nutrition is vernieuwend, multidisciplinair onderzoek stimuleren dat leidt tot radicale ideeën voor het complexe interacties tussen voedsel-bio-psycho-sociale systemen die van belang zijn voor persoonlijke gezondheid en dat bijdraagt aan de theorievorming op, en vernieuwing van het gebied van complexe systemen. In complexe systemen gaat het om de interactie tussen subsystemen, en het onvoorspelbare gedrag van het systeem als geheel. Hoewel de onderlinge interacties tussen subsystemen simpel en voorspelbaar zijn, ontstaat op de schaal van het hele systeem soms 'nieuw', niet te voorspellen gedrag. Door invloed van buitenaf kan een complex systeem, soms vrij plotseling, bovendien in geheel nieuwe toestanden raken. Een beter begrip van complexiteit kan ons leren voorbodes van omslagpunten in complexe systemen eerder te herkennen, en onvoorspelbare systemen op slimme manieren toch te beïnvloeden. En het zal ons in staat stellen complexe systemen te ontwerpen met uiterst nuttige toepassingen, zoals slimmere materialen of stabiele stroomnetwerken met duizenden kleine en wisselvallige producenten.

Voor wie

Aanvragen kunnen worden ingediend door hoogleraren, universitair (hoofd)docenten en andere onderzoekers met een vergelijkbare aanstelling wanneer zij:

- in dienst zijn bij een Nederlandse universiteit of een door NWO erkend onderzoeksinstituut (i.e. een bezoldigde aanstelling hebben) én
- ten minste beschikken over een doctoraal- of ingenieursdiploma - of op gelijkwaardige wijze zijn gekwalificeerd én
- een dienstverband (aanstellingsduur) hebben voor ten minste de looptijd van het aanvraagproces en het onderzoek waarvoor de subsidie wordt aangevraagd.

Een uitzondering op de vereiste aanstellingsduur kan gemaakt worden voor:

- hoofdaanvragers met een "tenure track"-aanstelling die tenminste de helft van de vereiste duur beslaat. De aanvragers dienen dan middels een brief aan te tonen dat adequate begeleiding voor de volledige duur van het onderzoek gegarandeerd wordt voor alle uitvoerders voor wie subsidie wordt aangevraagd

- medeaanvragers indien zij kunnen aantonen dat adequate begeleiding voor de volledige duur van het onderzoek gegarandeerd kan worden voor alle uitvoerders voor wie subsidie wordt aangevraagd.

In een project werken minstens één private partij en/of (semi-)private partner en minstens één (aanvragende) kennisinstelling met elkaar samen (zie paragrafen 3.1 en 3.2 voor de voorwaarden voor deelname).

Wat aanvragen

Per projectvoorstel kan tussen de € 135.000 en € 500.000 worden aangevraagd. De financiering kan gebruikt worden ter dekking van zowel personele als materiële kosten die voor het onderzoek moeten worden gemaakt (zie voor meer informatie paragraaf 3.2 van de Call for Proposals

<http://www.nwo.nl/binaries/content/documents/nwo/algemeen/documentation/application/ew/complexity-in-health--nutrition---call-for-proposals/20160908+Complexity+in+Health+%26+Nutrition+-+Call+for+proposals+NL+%5Bopgemaakt%5D.pdf> (Wat kan aangevraagd worden).

De totale looptijd van een project is ten minste twee jaar en niet langer dan vijf jaar.

Wanneer

De sluitingsdatum voor het indienen **van verplichte vooraanmeldingen is 1 november 2016**, om 14:00 uur C.E.T. De sluitingsdatum voor het indienen van **uitgewerkte aanvragen is 9 februari 2017**, om 14:00 uur C.E.T.

Voor meer informatie over beoordeling (criteria en procedure) en alle formulieren:

<http://www.nwo.nl/financiering/onze-financieringsinstrumenten/ew/complexity-in-health--nutrition/complexity-in-health--nutrition.html>

Financieringsinstrumenten en budget 2017 Aard- en LevensWetenschappen

Bron: Website NWO

Het gebied Aard- en levenswetenschappen wordt per 1 januari 2017 samengevoegd met de Exacte en Chemische Wetenschappen en de natuurkunde (NWO gebied N en subsidieverstreckende deel van FOM). Het nieuwe domein ENW neemt de bijbehorende financieringsprogramma's en budgetten over. Wat de betekenis hiervan is voor de ALW programma's in 2017 leest u hieronder.

Topsector gerelateerde programma's

Afspraken over het budget voor programma's binnen de topsectoren zijn al eerder vastgelegd in het Kennis- en Innovatiecontract 2016-2017. De reorganisatie van NWO heeft hierop geen invloed.

Bouwstenen van leven:

De Stuurgroep van dit programma neemt in het najaar van 2016 een beslissing over toekenningen.

<http://www.nwo.nl/onderzoek-en-resultaten/programmas/bouwstenen+van+leven>

Gesloten kringlopen – Transitie naar een circulaire economie:

De call voor dit programma sluit op 7 februari 2017. Hiervoor is een bedrag van vijf miljoen gereserveerd. De domeinbesturen ENW en SGW besluiten naar verwachting in oktober 2017 over de subsidietoewijzing.

Graduate school tuinbouw en uitgangsmaterialen:

Over de lopende call neemt het ALW gebiedsbestuur deze zomer een beslissing over toekenningen. Er komt een nieuwe call in 2017.

<http://www.nwo.nl/onderzoek-en-resultaten/programmas/Graduate+school+tuinbouw+en+uitgangsmaterialen>

Groen:

Begin 2017 opent een nieuwe call, waarvan de toekenningen in de herfst van 2017 worden verwacht.

<http://www.nwo.nl/onderzoek-en-resultaten/programmas/Groen>

System approaches for Food and Nutrition – TIFN:

Eind 2016 besluit het gebiedsbestuur ALW over de toekenningen in de ronde van 2016.

<http://www.nwo.nl/onderzoek-en-resultaten/programmas/System+Approaches+for+Food+and+Nutrition+-+Partnership+NWO-TIFN>

Topsector water call:

Voor dit programma is maximaal 4,75 miljoen euro beschikbaar. Besluiten over toekenningen zullen nog in 2016 door het ALW gebiedsbestuur worden genomen.

<http://www.nwo.nl/onderzoek-en-resultaten/programmas/topsector+water+call>

NSFC / China:

Op 25 oktober 2016 sluit de call over duurzame delta's. Deze wordt georganiseerd door NWO, NSFC en de Britse EPSRC. Het budget vanuit Nederland bedraagt 1,5 miljoen. Het ENW domeinbestuur zal (samen met het Chinese en Britse bestuur) beslissen over toekenningen.

<http://www.nwo.nl/en/funding/our-funding-instruments/nwo/cooperation-china-nsfc/cooperation-china-nsfc---sustainable-deltas/cooperation-china-nsfc-nwo-epsrc-joint-research-projects-%E2%80%9Csustainable-deltas%E2%80%9D.html>

Financieringsinstrumenten NWO-Sociale en Geesteswetenschappen 2016/2017

Bron: Website NWO

Wetenschapsfinancier NWO verandert momenteel ingrijpend. Dit zal gevolgen hebben voor de onderzoeksfinanciering en de manier waarop commissies en besturen de beoordeling, selectie en besluitvorming uitvoeren. Met onderstaand overzicht informeren wij u over de NWO-onderzoeksfinanciering voor de sociale en geesteswetenschappen in 2016/2017.

Take off ism STW:

Dit instrument voor het faciliteren en stimuleren van bedrijvigheid en ondernemerschap staat open voor alle wetenschappelijke disciplines en zal zonder noemenswaardige aanpassingen in 2017 gecontinueerd worden. <http://www.nwo.nl/onderzoek-en-resultaten/programmas/take-off>

Financieringsinstrumenten binnen de topsectoren:

Creatieve industrie – KIEM:

<http://www.nwo.nl/financiering/onze-financieringsinstrumenten/gw/creatieve-industrie/creatieve-industrie--kennis-innovatie-mapping-kiem/creatieve-industrie---kennis-innovatie-mapping-kiem.html>

Creatieve industrie – Create health:

Smart Culture – Smart Cities: <http://www.nwo.nl/onderzoek-en-resultaten/programmas/smart+culture>

Smart culture – Big data / Digital humanities: <http://www.nwo.nl/onderzoek-en-resultaten/programmas/smart+culture>

Logistiek: <http://www.nwo.nl/onderzoek-en-resultaten/programmas/topsector+logistiek>

VerDuS: <http://www.verdus.nl/voorpagina>

1 miljard euro extra voor onderzoek en innovatie

Bron: Website VSNU: Persbericht VSNU 15 september 2016

Ondernemers en wetenschappers, verenigd in de Kenniscoalitie, slaan de handen ineen in een oproep aan de politiek. Op donderdag 15 september heeft de Kenniscoalitie een Investeringsagenda en een Portfolio voor onderzoek en innovatie gelanceerd. De Kenniscoalitie pleit voor een jaarlijkse investering van 1 miljard euro, waarmee Nederland het onderzoek- en innovatiebestel kan dynamiseren en het palet van kansen – geïdentificeerd en gebundeld in de Nationale Wetenschapsagenda – kan verzilveren om de grote maatschappelijke uitdagingen van deze tijd aan te gaan. Deze extra impuls om samenleving, economie en wetenschap duurzaam te versterken is dringend nodig nu de budgetten voor onderzoek en innovatie in een volgende kabinetsperiode met 500 miljoen euro dreigen te dalen. Van het miljard extra moet de helft naar gebieden gaan waar grote transities op ons afkomen. De andere helft zal voor brede versterking van onderzoek, innovatie en samenwerking worden benut.

Nieuwe oplossingen nodig

We staan voor enorme, complexe en urgente uitdagingen die om nieuwe oplossingen vragen. Van de uitwerking van het energieakkoord, de integratie van vluchtelingen, tot de aanpassing aan de klimaatverandering en toekomstbestendige zorginnovaties. Maar in deze uitdagingen liggen ook kansen verscholen die – dankzij deze investering in onze kenniseconomie – gegrepen kunnen worden. Onderzoek, innovatie en intensievere samenwerking tussen bedrijven en kennisinstellingen zijn hierbij onmisbaar. Nederland verkeert in een unieke uitgangspositie, benadrukken onderzoekers en ondernemers. Het opleidingsniveau is hoog en samenwerken zit in ons DNA. Doorbraken voor wetenschap, samenleving en economie liggen binnen handbereik. De internationale positie van het Nederlandse onderzoeks- en innovatiebestel staat echter al enige jaren onder druk. Bij ongewijzigd beleid zal Nederland een achterstand oplopen die niet meer in te halen valt. De Kenniscoalitie roept op om nu een forse impuls te geven over de volle breedte van het bestel.

De plannen liggen klaar – nu het geld nog!

De investeringsagenda van de Kenniscoalitie biedt een concreet plan voor investeringen in vernieuwend thematisch onderzoek. Duizenden onderzoekers en ondernemers uit alle sectoren en disciplines hebben samengewerkt om op basis van de Nationale Wetenschapsagenda een portfolio met voorstellen voor baanbrekend onderzoek op de stellen. Daarnaast zijn ook investeringen in talent en infrastructuur dringend noodzakelijk om de brede basis van het bestel te versterken. De afgelopen maanden hebben verschillende leden van de Kenniscoalitie hun afzonderlijke agenda's al op de vandaag gepresenteerde Investeringsagenda afgestemd. Voorbeelden hiervan zijn NWO Strategie 2015-2018, Wetenschap verbindt 2016-2020 van de KNAW, Nationaal plan Academische geneeskunde, Biomedische wetenschap en gezondheidsonderzoek van de NFU, NL Next Level van VNO-NCW, Strategische onderzoeksagenda HBO 2016-2020 van de Vereniging Hogescholen en De digitale samenleving van de VSNU.

Meer informatie over de investeringsagenda en het portfolio is te vinden op:

<http://www.wetenschapsagenda.nl/publicatie/investeringsagenda>

<http://www.wetenschapsagenda.nl/publicatie/portfolio>

Overijssel en Gelderland geven industrie een BOOST

Bron: Website provincie Overijssel actueel nieuws

Ondernemers, onderwijs en overheden in Overijssel en Gelderland slaan de handen ineen om de industrie slimmer en schoner te maken. Zij presenteren vrijdag 16 september de actiepunten die de industrie in Oost Nederland een 'BOOST' moet geven. De Industrie Agenda is ambitieus. In 2020 moet 40% van de 15.000 industriebedrijven digitaal produceren en 10% minder grondstoffen verbruiken. Meer groei, minder afval, meer banen. Provincies Gelderland en Overijssel stellen hiervoor samen ruim 20 miljoen euro beschikbaar. Gedeputeerde Michiel Scheffer (Gelderland): 'Wereldwijd verandert de industrie ingrijpend door 3D printing, robotisering en digitalisering. Bedrijven, banen en hele industrietakken gaan op zijn kop. Dit biedt kansen voor de industrie in Oost-Nederland als bedrijven snel in beweging komen. Maar veel bedrijven aarzelen nog. Wij willen ondernemers helpen om sneller de omslag naar digitaal en duurzaam produceren te maken.'

Industriële revolutie begint in regio

Oost Nederland is één van de grootste industrieregio's in Nederland. Er werken meer dan 400.000 mensen in de industrie en aanverwante sectoren in Gelderland en Overijssel. De 15.000 industriebedrijven leveren 15% van het regionaal inkomen en 10% van de werkgelegenheid. Met de Industrie Agenda bundelen de provincies hun krachten om ook in de toekomst internationaal te blijven concurreren. Gedeputeerde Eddy van Hijum (Overijssel): "In Oost-Nederland is de maakindustrie sterk vertegenwoordigd. Dit biedt kansen voor de ontwikkeling en toepassing van innovatieve en duurzame productiemethoden en nieuwe materialen. Ook het onderwijs moet actief op deze ontwikkeling inspelen, zowel voor het opleiden van jongeren als het om- en bijscholen van werkenden. De vierde industriële revolutie begint in de regio, niet in Den Haag!"

Industrie Agenda

In 2015 heeft een groot aantal industriebedrijven, waaronder AWL in Harderwijk en Thales in Hengelo, het initiatief genomen voor BOOST (Smart Industry Oost). Samen met de provincies, kennisinstellingen, VNO-NCW en KvK is een Industrie Agenda gemaakt om industriebedrijven schoner en slimmer te laten produceren. BOOST stimuleert de bewustwording door de inzet van **digitaliseringsvouchers** waarmee **MKB'ers snel kleine innovaties kunnen doorvoeren**. Field Labs zoals de Smart Welding Factory voor digitaal lassen moeten ervoor zorgen dat er voldoende faciliteiten zijn om te leren en experimenteren met nieuwe productietechnologieën. Door aan te sluiten bij Europese innovatieplatforms, zoals het Vanguard Initiative, wil BOOST de export en handel bevorderen.

Ieder talent benutten

Een slimme industrie heeft slimme mensen nodig op alle niveaus. Vooral in de techniek en de ICT is er een tekort aan gekwalificeerd personeel. De Industrie Agenda BOOST wil de arbeidsmarkt in beweging krijgen door arbeidspools te maken voor geschoold technisch personeel. Digitalisering en robotisering vragen om een andere, flexibelere manier van werken, plannen en organiseren. **BOOST zet field labs op** die ondernemers hierbij steunen zoals de proeftuin sociale innovatie van Thales in Hengelo. Evelien Bras (Thales): *'Met de field labs nemen wij de verantwoordelijkheid voor de sociale aspecten van digitalisering en robotisering. Smart Industry is en blijft mensenwerk. De medewerkers in een bedrijf maken het succes!'*

TCI 2016 Global Changes: Challenges for innovation clusters Brainport Eindhoven Region 8 to 10 November 2016

8 to 10 November 2016: Brainport Eindhoven Region (The Netherlands) lives and breathes clusters and economic competitiveness. At THE event of the year the worldwide network gathers to discuss economic development, business policy and organisational strategy.

The TCI 2016 Global Conference puts challenges and opportunities for innovation clusters in the dynamic context of growing cities, increasing globalisation and rising complexity on its agenda.

Who are invited to join the TCI Conference?

Join the worldwide TCI (The Competitiveness Institute) Network of policymakers, cluster managers, entrepreneurs, opinion leaders, academia and visionaries at this conference to become inspired, learn, exchange and return home with new ideas, skills and approaches. Not only can you contribute to the most recent discussions on clusters, innovation ecosystems and economic development but you can experience first-hand how relevant these topics are amongst others, for the high-tech and food clusters in the region by visiting them during the Cluster Tours.

Wageningen UR and Brainport Eindhoven are organizing this conference.

Download the flyer https://issuu.com/tcinetwork/docs/tci_2016_flyer

Green Tech Week 2016 Oost Nederland 1 – 7 oktober 2016

Op zoek naar nieuwe contacten en inspiratie? Laad u op tijdens de Green Tech Week 2016. Van zaterdag 1 tot en met vrijdag 7 oktober vindt in Oost-Nederland voor de derde keer de Green Tech Week plaats. Organiseer ook een evenement en profiteer mee van het succes van deze week.

Verschillende organisaties bieden tijdens deze week evenementen gericht op innovatieve en duurzame technieken. Van congressen, excursies en lunchsessies tot inspiratiebijeenkomsten, workshops en bedrijfsbezoeken. Het doel is om nieuwe zakenpartners te vinden, te inspireren en te innoveren.

Kennis bundelen

Organisaties in Oost-Nederland bundelen al hun Green Tech-activiteiten en evenementen. Ze laten elkaar zien waar ze mee bezig zijn. Ze vergroten daarmee de kans op het ontstaan van nieuwe contacten. Ze wisselen kennis uit met iedereen die actief is binnen Energietransitie, Energietechnologie, Biobased of Circulaire Economie. Bedrijven, kennisinstellingen en overheden zoeken mogelijkheden om samen te werken en wisselen kennis uit.

Versterken van Oost-Nederland

De Green Tech Week is een initiatief van: Stichting Kiemt, VNO-NCW Midden, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, Centre for Biobased Economy en RVO.nl. Diverse partijen uit de regio sponsoren of organiseren uiteenlopende activiteiten. Door de krachten te bundelen zetten zij zich in om de GreenTech-sector in Oost-Nederland te versterken.

Aanmelden

Bent u actief binnen de Green Tech-sector? Wilt u een excursie, lunchsessie, debat of bijeenkomst organiseren in het najaar? Lift kosteloos mee op alle exposure van deze week. Meld u activiteit aan op <http://www.greentechweek.nl/> Voorwaarde voor aanmelding is dat uw activiteit kosteloos toegankelijk is.

Het volledige programma van alle events tijdens de Green Tech Week staat vanaf 1 september 2016 op <http://www.greentechweek.nl/>

Dutch Agri Food Week van 12 tot 25 oktober 2016

Bron: Nieuwsbrief Topsector AgriFoodnr 31 en <http://dutchagrifoodweek.nl/>

Van 12 tot 25 oktober 2016 vindt voor de tweede keer Dutch Agri Food Week plaats. Een open podium waar voedsel, voedselproductie en voedselinnovatie centraal staan met als motto 'Good Food Better World'. Om innovatie te bevorderen, kennis te delen en vooral ook te genieten van lekker en gezond voedsel. Dutch Agri Food Week is een initiatief van de Topsector Agri& Food met Food Valley NL en agrifood- en tuinbouwregio's Agri Food Capital, Greenport Westland – Oostland en Brightlands GreenportVenlo. Dutch Agri Food Week bestaat door samenwerking en heeft de ambitie uit te groeien tot het nationale podium voor de agrifoodsector. [Dutch Agri Food Week](#) is een jaarlijks terugkerend event dat in oktober rondom Wereldvoedseldag plaatsvindt. Tijdens Dutch Agri Food Week laten boeren, ondernemers uit toeleverende – en verwerkende industrie, retail, overheid en wetenschappers door heel Nederland zien hoe zij werken aan lekker, veilig en gezond voedsel en wat er in de totale keten van grond tot monddoel is om dat voor elkaar te krijgen. Door letterlijk hun deuren open te zetten en helder te zijn wil de sector het contact met de samenleving versterken. Dutch Agri Food Week is bedoeld voor iedereen met belangstelling voor voedsel en voedselinnovaties, voor zowel de professional als de consument.

Klik hier voor de het bidboek <http://dutchagrifoodweek.nl/wp-content/uploads/2016/03/20160307-DAFW-web.pdf> waarin de mogelijkheden voor deelname zijn beschreven.

Rode draad Dutch Agri Food Week 2016 'voedsel en gezondheid'

Het motto van Dutch Agri Food week is 'Good Food Better World'. Alle innovaties hebben als doel lekker, gezond en veilig voedsel op een goede manier geproduceerd, met respect voor milieu en dierenwelzijn, zuinig met grondstoffen, intelligent door gebruik van technologie en helder over de manier van productie. Hiermee werken we aan een veerkrachtige wereld, met gezonde mensen, waarbij er voldoende voedsel is voor iedereen. In 2016 zal binnen het motto 'Good Food Better World', voedsel en gezondheid een rode draad vormen door het hele programma. Via congressen, events, innovation tours voor bedrijven, workshops en festivals zullen de gangbare praktijk en innovaties op het gebied van gezond voedsel worden getoond en besproken: een gezonde productie van voedsel en eten geproduceerd met minder zout en minder vet; het toevoegen van vitamines en mineralen om gezond ouder worden en alternatieven als groentefriet en vezelburgers en 'voeding op maat' voor iedereen individueel. Van wetenschappelijk onderzoek en verwerking, ondernemerschap en eindproduct tot onderwijs voor kinderen. Klik hier voor het voorlopige programma <http://dutchagrifoodweek.nl/programma/>